

Letna plača 2 gold.
Družitenki dobivajo list
brezplačno.

Delaj, nabiraj, pomnožuj.

Učitelji, dijaki
in nepremožni kmetovalci
plačujejo le po 1 gid.

SLOVENSKA ČEBELA.

Družbeni list za prijatelje čebelarstva
po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Obseg: Toplo ali mrzlo prezimovanje čebel. — Kako si Rusi medico napravljajo. — Kratko poročilo o 21. občenem zboru avstrijskih in nemških čebelarjev v Vratislavi. — Dopisi.

Toplo ali mrzlo prezimovanje čebel!

Dvoje naj večih in še ne vsestransko rešenih prašanj je zlasti za nemške čebelarje naj imenitnejših; kdor bi ju po nam popolno rešil, bi bil naj večji dobrotnik čebelarjev. Tako pravi Dzirzon, dasiravno je znano, koliko jako zamotanih prašanj o čebelarstvu je že on rešil. To dvojno nerešeno prašanje je: Kako čebele prezimovati, toplo ali mrzlo? Kako se zabranovati gnjile zalege in če pride, kako je odstraniti? Zadnje vprašanje danes lepustimo; do spomladi smo pred njo brez skrbi, in za dotično pretresovanje bo takrat pripraviš čas. Zanima pa nas zdaj bolj prvo prašanje, ker zadnji čas je, čebele za zimo vravnati, kdor tega še ni storil.

Vsaka stvar ima svoje zavetnike; tako tudi toplo prezimovanje čebel svoje in mrzlo svoje (tudi v Vratislavi je bilo od tega govorjenje); govorilo in pisarilo se je pa o tem že toliko nasprotnega, da znabiti o malokteri reči toliko. Da v kratkem obojno nasprotno mnenje povemo, le rečemo: naj izkreniši zagovarjalci toplega prezimovanja trdijo, da čebel ne moremo nikoli pretoplo opažiti; da — še celó v zakurjeni sobi bi jim ne bilo škodljivo. Nasproti pa zagovarjalci mrzlega prezimovanja trdijo, da za čebele nam po zimi ni treba skrbeti, da, še celó nekdo svetuje, oknja s čebelnjaka sneti in vrata k večem prisloniti ter pustiti, da sapa svojevóljno vleče čez — in skozi panjeve. Kje je varnost in resnica? Mislimo da „v sredi — zlati skledi.“ Težko, ali bolj prav nemogoče je naravnost reči: Toliko toplote moraš čebelam za zimo preskrbeti; ravno tako na debelo jih moraš opažiti; vse je na okoljšinah ležeče in te opazovaje spoznati ter po njih čebele za zimo preskrbeti, v tem se ravno kaže in razloči umni čebelar od drugih vsakdanjih, nič mislečih čebelarjev.

Ni ne vse eno in — umé se samo po sebi — ne more vse eno biti, so li panji, ktere prezimujemo, močno ali malo čebelni; je večina čebel mladih ali starih. Več ljudi v sobi, topljejša je soba; starega človeka bolj zebe, kakor mladega. Dalje ni vse eno, iz česa je čebeljak in panj napravljen; kako stoji, sapi nasproti ali v zavetji. Skozi tenke in od dežja sprane, od solnca razpokane deske najde sapa in

mraz lahko pot; kako vse drugače človeka stresuje, če v isti zimi in mrzloti stoji na sapi, na prepihu, kakor če stoji v zavetji? Ni vse eno, imajo li čebele veliko ali malo medú, in imajo li mlad ali star méd in od kakih rastlin? Človek s tečno zadostno hrano vse drugače zimo prestaja, kakor lačen ali pri slabi hrani. Enako veliko ležeče je na tem, kakošna je bila jesen, kaka je zima, kakošna bo spomlad. Lahko spoznamo, da ne more biti vse eno, je li bila jesen suha ali vlažna, mokrotna; ali je zima nagloma nastala, ali polagoma; če hud mraz teščí neprenehoma, ali so tudi topli dnevi vmes; ravno tako ni vse eno, če je spomlad zgodnja ali pozna, enakomerna ali zeló spremenljiva.

Zato je nespametno modrovanje, ktereга vendar za vsakim voglom lahko slišiš: Jaz pustim čebele pri miru po letu in po zimi in vendar se mi dobro ohranijo, moj sosed jih pa opažuje in zabija in vendar mu poginejo. Če je huda zima vzrok čebelne smrti, bi mogle vse neopažene pomreti; če jih toplota ohrani bi mogla vse zavarvane ohraniti i. t. d. V tem modrovanji je ravno toliko bistroumnosti in resnice, kakor ko bi rekel: Ta je lansko zimo nosil prtneno obleko, pa ni umrl, sosed pa kožuh in je vendar umrl, tedaj je prtnenina vzrok življenja, kožuhovina pa vzrok smrti! Bo li kdo takemu modrovanju kaj verjel? Javaljne; tudi tebi s prtnenino bi se bil lansko zimo kožuh dobro priljegeel in bi bil vendar kljubu temu še lahko živ, sosed pa v prtnenini znabiti še pred umrl. Pa poglejmo kaj pravijo zavetniki toplega prezimovanja in s čim svoje mnenje podperajo? Kaj pa pravijo nasproti zavetniki mrzlega prezimovanja in s čim svojo misel utrdjujejo. (Sklep prih.)

Kako si Rusi medico napravljajo.

Spis. A. D. P. po ruskem.

Znáno je, da se dá iz medú prav dobra i zdrava pijača narediti, ki je čem starši, tem boljši i prijetniši. S prva je kot vsak dober mošt bolj mehka i sladka, pozneje pa postane rezna, čisto vinu podobna, okus po medu zgubi sčasoma popolnoma; pa tudi močna i vpijanljiva postane, ravno tako ali še bolj kot navadno vino. Mi Slovenci tej pijači pravimo medica, Rusi i Poljaci pa, ki jo kot prvi mojstri v tej zadevi obilno narejajo i visoko čislajo, dejo jej „med vazenij“ (kuhani méd) navadno pa le med, pod katerim imenom (Meth) je tudi bližnji Nemci prav dobro poznajo. Medica bila je pa tudi uže starim Rimljanom pod imenom Mulsum znana i tako priljubljena, da njih izraz „mea mulsa“ je pomenil — moja ljuba. To medeno „amazijo“ si Rusi tako-le delajo:

K 100 funtov (ali kilogramov) medú vzamejo 200 funtov (ali kilg.) vode, katerim pridenejo navadno zavoljo lepšega aroma tudi nekoliko soka iz stlačenih jagod ribezlja ali robid i to kuhajo v kotlu pri malem ognju tako dolgo, da novozneseno kurje jajce, če se noter dene, na dno ne pade, ampak na vrhu ostane, da se ga še nekoliko ven vidi; pri tem kuhanji pene zmerom sproti do čista posnemajo. Potem denejo to skuho na stran, da se ohladi i ohlajeno prelijejo v čist hrastov sod tako, da ostane na vrhu dva do tri prste praznega, preneso vse na tako mesto, kjer je 10 do 12° po R. gorkote i pokrijejo s čisto mokro ruto. V 6. tednih prelijejo medico v drug manjši sod i precedé tudi motne ostanke. Ta sod zamaše, pa ne trdo; a tisto, kar jim je iz večega soda ostalo, denejo v flaške, katere zamaše

i v pivnico postavijo. Ko se v sodu medica zmanjšuje, jo iz teh flaš dopolnjujejo. Po preteku leta jo spet v drug sod pretočijo i krepko zabijejo, potem ko so spet precedili, kar je bilo motnega. Črez 6 nedelj potem je medica popolnoma dodelana. Ako se v botilje pretoči, prav dobro zamaši i zapečati, da se jako dolgo časa ohraniti i čem starši je, tem boljši i dražji prihaja.

Tako ravnajo naši bratje Rusi i Poljaci. Slovenci, posnemajmo jih tudi mi, zlasti tam, kjer vinska trta ne raste. Vsak bčelar ima, če je dobra letina, lahko dve tergatvi ali bendimi, eno medeno, drugo vinsko. Res je sicer, da more na uživanje vinske letine še eno celo leto i tri mesece čakati, kar ni ravno prijetno; no to velja le v začetku za prvo leto, pozneje pa ko lahko vselej o novem letu izvrstno, popolnoma dodelano kapljico od poprejšnjega leta nastavi, mu čakanje na prihodnje nič več hudo ne dé. Zlasti če je vino prav drago, med pa po nič, ga rajši v izvrstno medico spreminjajmo. Ako nam muha ne da kruha, naj nam da vsaj nekoliko dobrega vina i poslajša bridkosti življenja.

Kratko poročilo o 21. občnem zboru avstrijskih in nemških čebelarjev v Vratislavi.

(Dalje.)

Vrednik Majerhöfer iz Prage je potem odgovarjal na sledeče prašanja: Zakaj se ne povžije (ali ne potrebuje) več toliko čebelnih pridelkov, kakor nekđaj? Kako bi se dalo temu v okom priti? Kaj ima storiti zarad tega čebelar sam? Kaj pa naj storijo društva? Rekel je: Časi se preminjajo in s časom tudi potrebe človeštva. Nekđaj so ljudje potrebovali méd za vsa jedila, za ktera zdaj rabijo sladkor. O drevesnem ali rastlinskem vosku se nekđaj pri nas še čulo ni, zdaj ga vvažvajo na tisuče stotov i. t. d. Čebelar naj si prizadeva umniše čebelariti; boljšo in lepšo robo napravljati, ker ne zadostuje več, kar je nekđaj zadostovalo. Če vse napreduje, čebelarstvo pa zaostaja, kako bo obstalo? Društva naj bi skrbela pozvedovati ter naznanovati, kje se pridelek laglje in boljše spečá. Društva naj bi napravljala zaloge medú in voska, ter tudi od čebelarjev méd in vosek po pametni ceni nakupovala. — Društva naj bi zlasti poskrbela za čedno in prijazno posodo, ker napredek zahteva vse kaj večega in boljšega, kakor je bilo pred stoletjem, i. t. d. Da se za vse to potrebuje mnogo denarja, je pač res; al dobra, krepka volja vse dožene.*)

Potni učitelj Gatter iz Beča (Dunaja) poroča o prašanji: Kako bi se zamogel méd naj boljše spečati? Priporočal je naj pred snago; potem ločiti

*) Nasveti so prav dobri, al izpeljava je mnogokrat nemogoča. Res, da dobra volja čudne reči dovršuje, pa le, če dobra volja krepko in stanovitno deluje od vseh strani. Naj pa bode en del vnemarn n. pr. tú čebelarji, da društva ne podperajo, da se za napredek ne zmenijo; potem naj se drugi del: tú društvo napenja, kolikor se hoče, vendar se ne bo ničesar doseglo, ali saj toliko malo, da je komaj imena vredno. Na primer: društvo naj kliče in budi, naj podučuje ter dela ves odbor brezplačno, če se pa komaj društveni list zdržuje! Potem naj razdeluje čebelarstvo orodje! naj nakupuje méd in vosek! naj napravlja shodne govore! Ali mar še kaj družega? Pač — tudi klic bo pojemal in „čez malo“ se bode društvu zapelo: Naj počiva v miru! Naj bi si to čebelarji in vsi, kterim bi imelo za dobro reč mar biti, zapomnili ter zapisali za usesa!

Vredn.

méd od medú, ker vsak méd ni enake vrednosti, n. pr. vse drugače se prodaja méd v novem, belem satovji, kakor v starem, rujavem; ves drugi okus ima, tedaj tudi ceno, lipov kakor smerekov, ajdov méd. Naj bolj pa je priporočal se povrniti k starodavni navadi naših sprednikov, ker ni vse slabó, kar je starega. Naši predniki pa so méd imeli in rabili za zdravilo in za hrano. Kaderkoli mi rabimo sladkor, so naši dedi rabili méd in naravnost smemo trditi, da so se boljše zraven počutili, kakor mi s sladkorjem. Da mora méd imeti zdravilno moč za razne bolezni, bomo pač lahko verjeli, če le pomislimo od kod nam čebele méd nanašajo. Ravno tako lahko verjetno je, da je méd ne le sladna in okusna hrana, ampak tudi zdrava in tečna. In naj bi se to zgodilo, bilo bi ustrezno ljudem sploh in čebelarjam, ker méd bi dobil svojo pravo ceno nazaj in čebelarstvo bi se hitro povzdignilo.

S tem je bilo obravnavanje važniših prašanj končano, ker zborovanju odmerjen čas je če dalje bolj potekal. Med tem glavnimi predmeti je pa še mnogo manjših reči na vrsto prišlo, o katerih je bil razgovor mnogokrat prav živahen n. pr. o mirzlem in toplem prezimovanji čebel. O skušnji zarad pridnosti raznih čebelnih plemen i. t. d. Nek goreč veliko-nemec je vse zavrgel ter izrekel glasilko: „Eine deutsche Biene für ein deutsches Volk“ — za nemški narod le nemško čebelo. Se vé da mu drugi pa tudi niso dolžni ostali ter na moč hvalili kranjsko in laško čebelo.

Poročali so potem načelniki raznih odsekov n. pr. načelnik odseka za podelenje poslavljenj in premij za izvrstno blago; načelnik odseka za nakup raznih reči za srečkanje i. t. d. kako so svojo nalogo spolnovali in kaj dovršili. S „premijo“ obdarovanih je bila množina čebelarjev, ki so kaj v razstavo poslali, vmes tudi za prav srednje blago. Tudi za srečkanje je bilo mnogih reči nakupljenih in nič manj kakor 351 je bilo z dobitki osrečenih.

Vse to: bogati dobitki in nagrade kakor tudi razne potrebne priprave in veselice, ktere gotovo mnogo stanejo, kaže, da je zborovalni odbor imel obilne denarne pomoči na razpolaganje. Meni pa se je nekaj bilo pripetilo, kar še nikoli popred ter sem s tem skusil sam pri sebi prislovico: „Človek se ne sme zareči, da bi se celó v nos ne vgriznil.“ Kupil sem bil namreč, kakor vsak zborovalec nekaj sreček, pa nisem želel dobiti ter sem vesel bil, da me ni nesreča dobitka zadela! Kaj bil bi tudi začel s kako neprestorno šaro 120 milj dalječ od doma? Tam prodati! Po okoljšinah soditi, bi tega ne bil tega z lepim dovršil. Se je že kateremu brezštevilnih lotrijskih bratecev in sestric kaj takege naključilo?

O predlogu baron Rožiča starejega, „naj se ministerstvo naprosi: da se bi čebelarstvo po vsih kraljevih seminiščih kot učna tvarina učilo in 2. da se tudi ljudskim učiteljem po deželi zapové, da svoje učence v čebelarstvu podučujejo,“ ni bilo nobenega razgovarjanja in posvetovanja, ker je dotični g. minister občnemu zboru naznanil, da za zdaj tega poduka obče še ne more vpeljati, da si bo pa sicer prizadeval poduk o čebelarstvu po moči pospeševati.

Dostavljamo še, da v seji pred sklepom je bilo sklenjeno, da prihodnje leto bo dva in dvajseto občno zborovanje avstrijskih in nemških čebelarjev v Lincu na zgornjem Avstrijskem. Predsednik je potem zadnjikrat nazoče nagovoril ter se zahvaloval za potrpljenje z njegovim vodstvom, kakor je že to navada. Kazal je z eno roko v preteklost, ter navajal, kaj se je v kratkem času za zboljšanje in napredek čebelarstva storilo; z drugo pa v prihodnost ter omenil, koliko bo treba še storiti, preden toliko presojo in vnemarnost pri čebelarjih in nečebelarjih zataramo,

preden dospé čebelarstvo na tisto stopnjo napredka, da postane v blagor deželam in ljudstvom. S trikratnim „slavo-klicem“ na Nju veličanstva kralja Pruskega in cesarja Avsrijanskega; vsim želé srečno potovanje v domovino in „da se drugo leto zdravi vidimo v Lincu“ je zborovanje sklenil.

Potem je vsak lahko še enkrat — zadnjikrat pregledal razstavo čebelarskega orodja in pridelka — ker po sklepu zbora je bilo vse na prodaj, kar še ni bilo za srečkanje nakupljenega ter se je res prav mnogo reči razprodalo. Tudi poročevalec je nekaj malega za razstavo slovenskega društva v Ljubljani nakupil. Posebno pripravna je neka razpršilna brizgalnica za združevanje čebel ali dodavanje in premenjanje matice. (Glej letn. 1874 str. 55 tretjo posodico z vodoravno cevko na pokrovu.) Zadnji dan so se delile pripoznane premije in poslavljenja, potem je bilo srečkanje nakupljenega čebelarskega orodja in pridelka; manj radovedni zborovalci (ali pa bolj radovedni, nevem kako bi rekel) so med tem časom pregledovali Vratislavske znamenitosti. Po kratkem obedu je bilo poslovljevanja in dobrih želj za srečno potovanja brez konca in kraja. Sicer niso šli precej vsi domú, pa skupnost je jenjala, in popoldne se nismo več poznali.

Ne da se tajiti, da taki občni zbori imajo marsikaj in mnogo budivnega za zborovalce in po njih za društva posebno in za čebelarstvo sploh. Iskreni govori, vsestransko pretresovana prašanja, prijazno pomenkovanje o čebelarskih skušnjah, pojasnenje dvomljivega, zraven velikanska razstava, kakoršne posamezna društva, tudi posamezne dežele celó napraviti ne morejo; vse to ima gotovo vse drugače boljši in zdatniši včín, kakor naj boljši dotični časopisi ali čebelarske knjige.

* * *

Tú bi imel nehati — vem, pa le še nadaljujem, kakor je že splošna navada na svetu; da namreč večidel ljudje vedó kaj je storiti, storijo pa ravno nasprotno. Vendar pa ne storim tega le zavolj sebe, kakor bi ne vedel kaj družega v „Čebelo“ pisati; tako me ne smete natolcevatí, ampak zavolj drugih. Zakaj so tudi ljude sploh takó radovedni? Marsikteri namreč čebelarji in nečebelarji so me popraševali in me še poprašujejo: kaj sem potovaje zvedel in skusil. Zavolj njih tedaj dostavim nekoliko vrstic in opazek. Kolikor moč, se bom ogibal napake preobširne dolgosti, ker potopisje ne gré v „Čebelo;“ če se pa kterokrat malo spozabim, naj dragi bralci ne zamerijo — človek ima zmirom svoje slabosti in to moram že, spoznati, da od nekdanj rad pisarim.

Po dokončani slovesnosti, me ni več v Vratislavi trpelo, ker v sredi mesta sem bil sam. Z enim starim znancem bar. R. in nekaj novimi sem se že v dvorani poslovil, pri drugem sem še pred opravil, ker ga domá ni bilo; tedaj poberem kopita ter grém iz Vratislave po ravno nasprotni strani, kakor sem noter prišel, proti Češkem. Spet smo se sošli z nekimi učitelji, ker tú je bilo navadno prašanje: Ste bili pri čebel. zboru? Da — in vi? Jaz tudi. Dobro; to je bilo dovolj, da bili smo znanci ter smo se nekaj postaj dobro zabavali, dokler namreč niso izstopili ter železnice zapustili. Tú naj opomnim, kar sem pred pozabil, da pruski učitelji nimajo brade. Pač, pač, — glejte kaj bi bil kmalo učinil —! brade imajo, pa kosmatih ne, saj katoliški ne (če se ne motim, pa drugoverskih prav malo kdo). Je li taka postava ali prosta volja, nevem, ker nisem mogel zvediti. Pač sem proti nekemu dotično začudenje izrazil, pa se mi je bil dobro odrezal, da nisem hotel dalje prašati. „Glauben

Sie, dass im Barte ein Vorzug besteht? Ich nicht; aber es gibt Leute, die solches glauben. Denen wünschen wir viel Glück zu ihrer Einbildung. Nicht wahr, Herr Kollega? Ja wohl!“ „Mislite li, da je v kosmati bradi kaka posebna prednost?“ mi je odgovoril. Jaz ne mislim tega, jih je pa mnogo, ki tako mislijo, mu rečem. „Takim želimo veliko sreče k njih domišljiji.“ Kaj ne gosp. tovarš?“ „Pač res!“ Jaz sem za dobro spoznal molčati, če ne bi bil še katero debelo zvedel, ker Prus ne pozna šale. Še kako uro smo se vkup vozili, po tem sta izstopila zadnja dva zborovalca in ostal sem popolno osamljen ter sem imel časa dovolj premišljevat, kar sem doživel.

Nekako ves drugi duh veje na Pruskem, kakor pri nas. Neke dobroželjne dvorljivosti sem tam povsod pogrešal; Prus je le skromen zapovedovalec. Ko smo mogli nekje na drugi tir prestopiti in smo vlaka čakali, sem postavil svojo taško na klop, ki je bila ob kolodvoru. „Tú sem pride sluga s časopisi, morate taško drugam dejati, se oglasi nek železniški vrad. Dobro, postavim jo na tla blizu praga. „Tú gredó ljudje vun in noter, taška ne sme tam biti.“ Saj ni na pragu, mu zavrnem, tedaj nikomur na potu. „Vse eno mora proč, tú mora prostor biti.“ Jezno jo popadem, ter mu poklonivši še pravim: Dovolite saj, da smem jaz tú vlaka počakati in taško v rokah držati? Kako me je bistro, prav s tem belim pogledal! Znabiti je pričakoval, da bom trepetaje za odpuščanje prosil? Ko je pa vidil, da hladnokrvno ték oblakov opazujem, ter se zanj ne zmenim, jo je godrnaje na drugo stran vkrenil. Takih prigodbic bi vedel še katero povedati, pa za izgled naj zadostuje ta edina.

Pruska Šlezija je lepa, ravna in rodovitna dežela — boljši del Šlezije; le škoda da ni več avstrijska. Zemlja je videti bolj rujavkasta, pa je rodovitna; tovarn je vse polno. Dežela je zelo obljudena, pa prebivalci so le bolj povelikih vaseh ali mestih. Obrabčenih gričev sadnih vrtov in hiš mnogokrat ne vidiš od postaje do postaje nobenih. Križa in znamenja ob potu ne vidiš nikjer; še bolj sem pogrešal prijaznih homcev, kinčanih z belimi cerkvami, ker tú gospoduje le mrzlo luteranstvo. Ljubimo le svojo domačijo, slovensko zemljo! Je tudi malo bolj gorata, pa prijazniša je gotovo kakor dneve dolge in široke ravnine! Na svojem dolgem potovanju sem se domačih krajev in običajev mnogokrat spominjal. Naj večkrat sem se pa domovine spominjal opoldne in zvečer. Tú namreč ne dobiš nikjer ne kozarca poštenega dolenjca, ampak samo pivo; le v steklenicah se dobivajo draga, ptuja mnogokrat ponarejena vina, ki pa Slovencu zdravega domačina ne domestujejo. Da čebelarstva ne pozabimo, se mi pruske dežele v nobeni primeri ne zdijo ugodne z našo slovensko deželo. Resja nisem celo pot nobenega vidil, nima tudi kje biti; ajde ne sejejo, gojzdov je malo in vendar si tam za čebelarstvo toliko prizadevajo ter so nas prekosili; mi pa tako v ugodnih okoljšinah zaostajamo! Zdravimo se že vendar enkrat!

(Sklep prih.)

Dopisi.

Vipava 14. nov. Dopisnik iz Koroškega popraša v zadnjem listu „Slovenske čebele“ po grojzdnem medu. Trditi si upam, da čistega grojzdnega medú ne dobimo nikjer, naj bi tudi vse dežele in vse kraje obhodili, v katerih vinska trta raste in rodi. V dokaz trditve navedem sledeče: Imel sem na vrtu latnik (brajdo), na katerem je zrastle po več centov sladkega grojzdja; hudo desetino so mi od grojzja jemale podgane,

ki so v bližnjem zidovji imele svoja skrivališča; obirale so mi ga prav pridno, tudi mnogovrstne ose i sršeni, a čebele mi niso storile nikakoršne škode; letale so rajše na bližnjo goro nabirat si medú po „ožebku“; še manj pa sem vidil, da bi bila čebelica načela jagodo na celem. Kar tedaj čebela na grojzdu dobi, je bore malo, a še ta malenkost pomešana je z medom drugih cvetic. —

Cele vozove čebel prepeljali so letošnje jesen na Kras v ajdovo pašo; panji so bili pred prepeljavo močni i težki, a po končani ajdovi paši bili so nekoliko bolj lahki, kakor pred pašo; tedaj niso revice na ajdi nič dobile. Pa očitno je, da tudi na grozdji niso nabrale ničesar, dasiravnó je bilo grozdja po Kraških krajih sploh povsod kolikor toliko.

Vredništvo dostavlja k dopisu iz Višprije, da nekteri čebelarji jako obrajtajo Kraški méd. — Ima pa tudi po vsi pravici Kraški med sprednost pred vsakim drugim medom, to pa ne zarad ajde, ktera se tudi drugod nahaja, tudi ne zarad grozdja, ktero se po Dolenskem, po Štajerskem in tudi drugod prideluje, marveč zarad neke zlahtne, medene cvetice, ktera v velikem številu raste po Krasu, po Vipavi in okoli Gorice. To krasno cvetico imenuje Kraševcec „mahčevina“, po Vipavi pa jej pravimo „ožebek“ (*Micromeria montana* — Berg-Bart-Saturey.) Podoben pa je ožebek šatrajki (*satureja hortensis* — gemeines Pfefferkraut,) ki se po vrtil nahaja, in kterege naše gospodinje rabijo pri kuhanji koštrunovega mesá. Ožebek začne cvesti drugo polovico meseca avgusta in cveté do druge polovice oktobra. S to krasno cvetico obsejane so gore, ki obdajajo na severni strani Vipavsko dolino; raste pa tudi po celem kamnitem Krasu in v okolici Goriški. Na tej lepó dušéči cvetici nabera pridna čebelica mnogo izvrstnega medú, kteremu se smé dati spričalo, da po dobroti in po prijetnem duhu dalječ prekosi ajdov in tudi lípov méd. —

Ako bi čeb. društvo napravilo razstavo, svetujem, da bi si oskrbelo tudi čistega ožebkovega medú, kakoršnega pa bi ne dobilo na Krasu, ker je ondi pomešan z ajdovim medom, ampak čist ožebkov méd bi se vtegnil dobiti edino le v okolici Vipavski, kjer se ne seja ajda, kakor po Krasu in je tedaj čebelica primorana le po ožebku nabirati si medú. Kjerkoli zagledaš dragi čebelorejec, krasni ožebek, le vzemi brez pomislika klobuk z glavé in prikloni se mu globoko; kajti po vsi pravici zasluži to častitanje.

Dopisnik iz Komena na Krasu sporočuje o jako medeni cvetici, ki daje na spomlad čebelam obnožja in medú, na jesen pa le medú; krsti pa to čudno cvetico „vrstil.“ Jesenski „vrstil“ gotovo nič družega ni, kakor jesenski vrestil, vresje, resa (*Calluna vulgaris*, gem. Haidekraut.) Spomladanska resa ali vresje, ki cvete z rudečimi cvetki je od jesenske rese različna cvetice, in se v botaniki imenuje *Erica carnea* — Fleischfarbiges Haidekraut.

(*Polica 20. novembra 1876.*) Pošljem vam nekaj vrstic za „Čebelo“ znabiti s tem kakega čebelarja nesreče obvarujem. Ko letos enkrat domú pridem, mi sosed pravi: Dobro, da si došel, boš znabiti kaj pomagal. Kaj pa je, brž poprašam? Mi pravi: Matija D. ima bolnike; pojdi in poglej jih. In potem mi dopoveduje, da se je sosedu 40 panjev čebel vsmradilo. Znano je, da lanska letina ni bila najboljša in marsikteri čebelar je mogel pitanca kupovati. Dva sosedá vidita pri nekem prodajalcu prav lep méd ter ga vsak nekaj funtov vzameta. Prodajalec je bil pa še dosti pošten ter jima je rekel: Moj méd je za sladkosnedne ženice in

otroke pitati, ne za čebele. Pa sila vse premore; v potrebi vendar le pitata z njim. Pri enem se ni nič nesreče zgodilo; drugi pa je še od lanskega leta nekaj v deži imel, ki je bilo pa silno redko. Pomešal je kupljen méd vmes in s to kalaburnico pital. Vsmradilo se mu je precej potem 40 panjev in povsod je bila gnjila zalega. Naj brž se je bil prejšni méd v deži skisal in od tod tolika nesreča. Čebelarji, pazite s čim bote pitali! Boljše nič, kakor nezdrava piča. Kaj bi bilo boljše za soseda, naj bi mu bilo tudi nekaj panjev zarad glada pomrlo, kakor da se mu je to pripetilo!

V 10. listu prašate po medú od grojzdja. Jaz mislim, da tega ne bote nikjer dobili, dasiravno mi je ves Kras znan. Boljšega pitanca ne bote dobili, kakor je kraški in laški méd, ker polovico medú dobivajo čebele na „žepku.“ Zato je kraški in laški méd bolj bel, kakor drugi; bolj ko je bel, boljši je. Dobil bi se zdaj še, pa kmalo ga ne bo nikjer dobiti.

Spod Kuma. Še se spominjam, kako ste v prvem letniku „Čebele“ od tod pisali, rekoč: „Take letine pa še ne.“ Al vendar takrat je bila še milost, kakor je letos. Skoraj bomo ob vse čebele; to malo kar nam je ostalo naj brž zime ne bo preživelo, pitati pa nimamo s čim. Drugo spomlad jih bo že kupil, kateri bo denarje imel, ali pri nas jih ne bo s čim plačevati. Bi le mogli takrat kako pomoč od društva dobiti, da bi na jesen pa vrnili? Če ne, tak bomo mogli čebelarstvo kar popustiti. *)

*) Vam nevemo povedati. Naj bi društvo kako zdatno podporo dobivalo, potem bi že kaj storilo; al dokler imamo namest premoženja le dolg, se ne da nič storiti. Naj boljše bi bilo, da bi si čebelarji sami pomagali, t. j. prav obilno k društvu pristopavali, potem bi se dalo tudi kaj v potrebi storiti — saj sem ter tje. Al to se ne zgodi tudi pri vas ne; odstopilo jih je nekaj, pristopil nobedin. „Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal,“ pravi znana prislovica. Tega pa čebelarji nočejo umeti. Vredn.

Listnica opravištva.

G. L. G. učit. v T. Vaš list prejeli. Smo popolno Vaših misel, a kako spolniti, če v desni nič, v levi nič! Bomo videli, kaj prinese prihodnje leto.

G. K. E. duhovn. Tudi Vi imate prav, a Dragi! v življenji ravno marsikaj ni tako, kakor bi imelo biti. Naj bi tako postopali, bi društvo popustilo še ta peščica udov, ki jih imamo.

G. J. J. učit. v J. na H. Za Vašo reč smo malo popraševali, pa nič zvedeli, ker za pošiljanje čebel je zdaj prepozno in jih na svojo škodo ne bo nobedin poslal. Bi ne bilo boljše jih na spomlad naročiti? Takrat Vam radi preskrbimo, kolikor želite. Zgubljen list smo Vam nadomestili.

 Vse naše ude, kateri so z letnino zaostali, lepo prosimo, naj nam blagovolijo letno plačo kmalo poslati, da zamoremo o koncu leta saj tiskarne stroške poravnati.

Zadnji list s kazalom vred izide gotovo pred prazniki.

Udje, ki želijo kak izgledni panj, ali znabiti tudi kako drugo čebelarstvo orodje, naj se kmalo oglasijo, da se zamore o pravem času preskrbeti. Ker zarad pomanjkanja denarnih pomočkov ne moremo lastnih rokodelcev imeti, zamoremo č. č. udom le po priliki naročene reči oskrbeti.